

Sz.-v.
4701
—III.
715
406
328
242
1232
1223
1220
1219
211
205
157
149
138
131
111
059
037
044
029
013
001
939
4711
III.
713
1081
226
016
015
042
054
036
008
046
125
v.
11
III
5
1
13

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 148. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 k.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, július 3.

Megbélyezett emberek.

— július 3.

(B-t.) Bizonyos álszenteskedő, nagy-
képű hagyományok kullancsként bele-
kapaszkodnak a haladó emberiségbe, amely
alig-alig tudja magáról őket lerázni. A mara-
diságnak ilyen két példájával akarok itt
szolgálni. Mind a kettő elkorhadt, elavult
törvény, amelynek átkát azonban ezer meg
ezer ember érezi; és ezernyi ember átkozza,
szidalmazza mindazokat, akik kényszerítik,
hogy a homlokára sütött bélyeggel járjon
az emberek között, mert ez a bélyeg meg-
akadályozza őt abban, hogy tisztesség-
életpályára léphessen.

Az egyik a törvénytelenység. A humá-
nusnak nevezett kor szegényfoltja, hogy
az anyakönyvi kivonatokban, másodlatok-
ban — azokban is, amelyek nem bírósági
céla, tehát p. o. nem örökösödési pernél
stb. szükségesek — a gyermek születési
állapotának az a közeli meghatározása,
hogy törvényes, vagy törvénytelen-e, benne
van. Nem rettenetes és barbár rendelke-
zés-e az, hogy ártatlanokat, akik születé-
süknek — mondjuk — szépséghibájáért
csakugyan nem okozhatók, egész életükre
odalóknak nagyképködő emberek gunyos
megjegyzéseinek, orrfintorgatásainak, éret-
len, durva bírálgatásainak.

Vagy mire jó az, hogy, ha valaki nevét
megmagyarosította, teljesen magáncélra
szolgáló bizonyítványokba odabigyesztik
régii nevét, a melyet elhagyott?

Az élet sok apró tragédiája fűződik e
megátalkodottan főnmaradó, korhadt in-
tézkedéseken. Az éjjeli menhelyek, lebu-
jok, a napsugártól irtózó sötét odúk sok bujkáló
lakója tudna tanuságot tenni e vandalizmus
súlyos következményeiről. Ezeknek a sze-
rencsétleneknek pirulniok kell, megaláz-
kodniok, érezniök kell a lelketlen társa-
dalom szöges csizmáinak kiméletlen tiprását,

rugását — csak azért, mert a társadalom
ostoba, együgyű. Pedig a pirulás, a szé-
gyenkezés inkább illetné a gögösen itél-
kezőket.

Mintha az egyéni értékhez volna
bármilyen köze annak, hogy valaki szülőinek
frigyét a házasságnak nevezett intézmény
törvényesítette-e, vagy nem; mintha bárki
tehetségét fokozná, vagy csökkentené az,
ha unosuntiglan mindenkinek odakiáltják,
mi volt a régi, németes vagy zsidós neve.

A harmadik példa is vád a társa-
dalom ellen, amely fenhéjazva írásban,
nyomatásban köti áldozatához a szegény-
jegyet, hogy az vele maradjon holtanapjáig,
kövesse mint árnyéka, vészjelként száguld-
jon előtte és kiabálja: vigyázat! jön a
gyanus alak! a megbélyezett!

Ezek a javító intézetekből kikerültek...

Csintalan, rosszindulatú, vagy rosszra
hajlandósággal bíró gyermekek megmenté-
sére vannak a javító intézetek. Az állam
leghasznosabb és legszebb intézményeinek
egyike. De az a lesújtó, hogy amit ezek a
javítók jót és szépet, nemeset nyújtanak —
azt le is rontják. Mert — kérdelem — mi-
nek a bizonyítványokba, amelyekre a gyer-
meknek egész életében szüksége van, be-
írni azt, hogy valamikor a javítóintézet-
ben volt.

Ismerek nem egy szerencsétlent, aki
hiába küzd, törekszik, — nem tudja le-
törni a bizalmatlanságot, amely föltámad,
mihelyt meglátják, hogy gyermekkorában
hol volt. Nem tud kenyérhez jutni, nem
képes tisztességes életpályára lépni. A
gyermekkori botlások átka végigkíséri őt
egész életében és valahányszor föl akar
tápázkodni, az súlyával újra és újra le-
nyomja.

Ugyan miféle nehézségbe ütközik a
javító intézetben eltöltött iskolaévek után a
gyermeket bármelyik községi vagy állami
iskolában levizsgáztatni, hogy a bizonyít-

ványt azután ez és ne a javítóintézet
állítsa ki?

Bizonyára nincsenek elháríthatlan
akadályok és mégis hány ember küzdel-
mét, létfentartását könnyítenék meg.

Olyan nehéz ugyanis az élet; miért kell
ily fölösleges sallangokkal, semmi fontos-
ságokkal nem bíró okvetetlenkedésekkel
azt még súlyosabbá, sőt elég sokakra
elviselhetetlenné tenni.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 óra
től kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére
minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután
Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is
Viléki hölgyek részére minden nap dében qőzfürdő. A
kádifürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfürdő
minden nap délután.

— Az iparhatóság ülése. Nagybeeskerek
város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság ma
délőtt 11 órakor Strósz Béla városi főjegyző,
polgármesteri helyettes elnöklésével ülést tartott,
amelyen különböző ipari ügyeket intéztek el.

— Az ingyenes népoktatás életbeléptetése.
A most következő új tanév nagyjelentőségű lesz,
a mennyiben ezáltal fog életbelépni az in-
gyenes népoktatás az 1907. évi XXVI.
t.-cikk alapján. Erre vonatkozólag most a kul-
tusztisztviszter a következő körrendeletet bocsa-
totta ki:

Az állami elemi népoktatás nagyarányú ki-
fejlődése ezen népoktatás szervezetét és tan-
tervét érdeklő újabb rendelkezések, főleg pedig
az állami elemi népoktatás tanítók illetményeinek
szabályozásáról és az állami népoktatás helyi
felügyeletéről szóló 1907. évi XXVI. t.-c., végre
az elemi iskolai népoktatás ingyenességéről szóló
1908. évi XLVI. t.-c. életbeléptetése indokából
szükségesnek tartom, hogy az állami elemi né-
poktatás gondnokságok és az állami elemi né-
poktatás tanítók számára új utasítás adassék ki.
Ezt az új utasítást a népoktatás hatóságokról
szóló 1876. évi XXVIII. t.-c. 15. szakasza alapján
megállapítván, azt ezennel kiadom és életbelép-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Ének a Balatonról.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Haj, ha nekem most gyémánttollam volna
s folyékony rubinnal, smaraggal irhatnék, akkor
talán megközelíthetném azt a szint, ragyogást s
a természetnek azt a pazar kézzel szerteszórt
pompáját, amelylyel a Balaton eltöltötte szívemet,
fejemet, érzéseimet és képzeletemet.

Behunyom a szememet s a lelkem végig-
siklik a nagy víztükroön, körülzállja bársony-
főnyes pázsitos partjait, a mellette lágyan
emelkedő hegyeket, az erdőket, réteket s fülemben
zsong a nagy víz hol smaragd zöld, hol acélkék
hullámainak szinte susogva locsogó fodrozása,
majd pedig haragos csapkodása. És amint így
képzeletben újra végigszállom ezt a tündértavat,
akkor megáll a tollam.

Megáll a kis acél a kezemben s hiába
próbálom utnak indítani a fehér papíron, nem
megy. Akad, csetlik, botlik. Borzong a tinta feke-
teségétől s mintha keresné azokat a színeket és
azt a ragyogást, amely ott csillog, villog, fénylik,
a gyönyörű víz és tájéka fölött.

Mert csupa csudálatos szín és ragyogás
ömlik el mindenfelé. A komor sötét felhők alatt
is ragyognak a színek. Kicsit élesebbek, kemé-
nyebbek, sőt valami dacos gög árát szét belőlük,
mintha azt hirdetnék, hogy az évmilliók ragyogást
nem egykönnyen üzheti el a feketén tornyosuló
ingatag felhő, vagy a csélcsep tomboló szélvihar.

És büszke göggel veri vissza a fény a sötétség
ostromát. Szinte fél az ember a haragos ragyo-
gástól. De amint szétützte a sötét árnyakat, a fény,
a ragyogás újra lágy mosolygós és szelíd lesz s
bársonyosan végigsimogatja minden idegünket...

A toll sercen és megakad. Mintha azt mon-
daná, ne kinlódj te ujságírótücsök, hiszen
csalagányszavu poéták s a színek nagy mesterei-
nek ecsetje alól is csak halvány színfoltok kerül-
tek papírra, vászonra a nagy szépségről...

Amint visszánézek ezekre a sorokra, úgy
látom, hogy megfiatalodtam. Az első vers, az
első szerelmi hangok mosolygósan ható akkordjai
csengenek, körülöttem. Nem mértékelem a szava-
kat, nem meresztem a szemeimet éles, számitó
tekintetre, nem húzom össze a homlokom tola-
kodó és fontoskodó ráncait, hogy kényszeredett
csufondáros mosollyal áthúzzam a fiatalosan
ömlengő sorokat. Nem. Engedem, hogy a hideg
szemek csillogjanak s a rideg, kemény hang
csengve zengve énekelje: Hajrá! Éljen a Szépség,
a Gyönyörűség!

Valami kötelességszerű prózai tudósítás
készült ezekből a sorokból s lett belőlük gyere-
kesen ékes, himes, csengő énekszó. De hát hiába,
ez az igazság.

Ami rideg életünkben a természet egyedül
az örök fiatalság. Aki belemélyed, megfiatalodik
öreg fejjel is. A természet tarka-barka pompá-
zása éppen ilyen gyerekes érzésmotívumokból
van összeróva. Éppen olyan gyerekesen kék
színe van az égboltnak, éppen olyan gyerekesen
zöld a fű, fa, virág, éppen olyan gyerekesen pi-

ros a cseresznye és éppen olyan gyerekesen fon-
toskodunk, komolykodunk mi nagy gyerekek, akik
hej, de szívesen lennénk mind mégegyszer
gyerekek...

Azért hát én csak énekelek tovább s
amennyire tölem telik s hordom garmadába a
tarka-barka színeket, amit ott a Balatonnál össze-
szedegettem.

Tessék elhinni, nem vagyok magamba. Az
a másfél száz ujságíró ember, aki igazi ujság-
írói ötlettel a Badacsonyi tetejére ment gyűlést
tartani, mind velem zsong. Ez a minden hájjal
megkent, a sok-sok éleslátástól cinikus, a nagy
dolgok kicsinységeit annyira ismerő ujságíró-
sereg ott a Balaton partján átalakult pillangót
űző, csapongó gyereksereg s ahol csak meg-
fordult, mindenütt zengett az ajkukról a dicsőítő
éne. És zengenek velem együtt ma is szerte az
országban, ahol szóhoz jut a tolluk — a
politikától.

Mert a politika volt az egyetlen, ami ott
is zavart bennünket. Ahogy a vonatra ültünk,
még tele voltunk a politika mocsaras gázával.
Csak felszémlem lestük a Balaton s füleinkkel
a politika hírei után hallgatóztunk. De csak
Siófokig. Amint elének tárult ez a kis világfürdő
s megcsillant előttünk a Balaton homályba
vesző acélkék tükre, alig vártuk, hogy leszáll-
junk a vonatról s a csöpögő eső dacára is, aki
csak tehette, szaladt neki a Balatonnak, hogy
megsimogassák testét a csapkodó hullámok. És
a kemény vonású arcok kiderültek, a hideg
tekintetek ragyogni kezdtek és mindenki elfelejt-
tett minden huncutságot, csalafintaságot, csufoló

tesét az 1909/10. tanévtől kezdve ezennel elrendelem. Ennek következtében az 1901. évi május 21-én 32.055. sz. a. kiadott gondnoksági utasítást, továbbá az 1907. évi 73.776. sz. alatt kiadott póttasítást, valamint az új gondnoksági utasítással ellenkező minden eddigi rendeletet és szabályzatot ezennel hatályon kívül helyezek. Felhívom a tanfelügyelőt, hogy az új utasítás rendelkezéseinek pontos és lelkiismeretes életbe léptetése iránt a kellő intézkedéseket a maga részéről tegye meg és hivatalos eljárásában az állami elemi népoktatást illetőleg mindenben az új utasításhoz alkalmazkodjék. Végül értesitem a tanfelügyelőt, miszerint a m. kir. egyetemi nyomda igazgatóságát egyidejűleg utasítottam, hogy minden egyes állami népiskola részére egy-egy példány új utasítást közvetlenül küldjön meg.

Kitüntetett tanítók. Rógendorfról jelentik lapunknak, hogy ott a napokban adta át ünneppiesen Lowieser Imre központi főszolgabíró Blum János ottani róm. kath. tanítónak a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület díszoklevelét, amelylyel az egyesület a tanítót a magyar nyelv sikeres oktatása körül szerzett érdemeiért kitüntette. Az ünnepély a község tanácstermében folyt le a községi előljáróság, képviselőtestület és az iskolázék tagjainak jelenlétében s Lowieser főbíró szép buzdító beszéd kíséretében nyújtotta át a díszoklevelet a kitüntetett tanítónak, aki azt meghatva köszönte meg.

Ugyanilyen szép ünnepélyről kapunk hírt Aracsról is. Itt az egyesület Brankovics Milisza gör. kel. szerb tanítónőt tüntette ki a magyar nyelv lelkes és sikeres oktatásáért az egyesületi jutalomdíjjal. A kitüntetett tanítónőnek a jutalmat dr. Csávósy Ignác járási főszolgabíró adta át lelkes beszéd kíséretében, továbbá hazafias munkásságra buzdítva az érdemes tanítónőt, aki viszont kijelentette, hogy az elismerés működésében továbbra is még jobban serkenteni fogja.

A városok hitelintézete és a kormány. A pénzügyminiszter és a belügyminiszter már állást foglaltak a városok részéről tervezett pénzintézetekre vonatkozólag. Ez a pénzintézet tudvalevőleg a városok országos kongresszusának határozatai alapján a városok hiteligényeinek olcsó kamatu kölcsönök által való kielégítését célozza. A legnagyobb városok már csatlakoztak a mozgalomhoz s a tízmilliónyi részvénytőke legnagyobb részét a városok jegyezték. A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kimondta, hogy az intézet igazgatóságában és a felügyelő-bizottságban csak az érdekelt városok tanácsosai és polgármesterei foglalhatnak helyet. A belügyminiszterium részéről a részvények jegyzését Hartl Sándor miniszteri tanácsos ellenőrzi. A pénzintézet megalakításában csak azok a városok vehetnek részt, amelyek a szükséges vagyonnal és jövedelemmel bírnak. A pénzintézet feletti ellenőrzést a pénzügyminiszter fogja gyakorolni.

dást. Megindult felénk a gyönyörűség árja a nagy vízről s előtött bennünk mindent. Tele lettünk gyönyörűséggel.

Hogy pedig ki ne jöjjünk belőle, az élünkre állt egy hihetetlenül lelkes, fáradhatatlan ember, Óváry Ferenc képviselő, a Balatoni Szövetség alelnöke s azután vitt bennünket végig a nagy vizen, partokon, a hegyeken, a völgyeken.

És azután az ő szava zengett mindenütt a Balatonon és zengett neki vissza nevetve, szeretően a Balaton, amelyért majdnem egy emberöltőn annyit fáradt, amelyet annyit becézett s a melyért annyit dolgozott, hogy még szebb, még elragadóbb legyen. Amint ott a „Baross-gözs” orrán állva csillogó szemekkel, tüzes szónoklással magyarázta a Balatont, szinte úgy festett, mintha a Balaton atyja lett volna. Csak valami hosszú, zöldes ősz szakáll, hináros ruha kellett volna hozzá és teljes lett volna az illúzió.

És vitt-vitt bennünket a Balaton dicsőségét zengő tárogatószóval. A nagy vizen elvonultatta előttünk a közeli partok regékbe szőtt helyeit, összeszótta a régi meséket ujjakkal s a meséket hallgatva, a képeket nézve, szálltunk át Siófokról Almádiba, tovább Balatonfüredre, majd másnap Badacsonyba és végül Keszthelyre.

A háromnapos ut úgy hatott, mintha valami rózsaszínű felhő szálltunk volna végig a Balaton fölött. Láttuk a nagy vizet nevetni, haragosan sötétleni, csillogó derűben, mélységes homályban, de mindenütt ragyogás szállt felénk.

Almádi bájos fiataisága éppúgy gyönyörködtetett, mint Balatonfüred komo.y. mélységes poézise. És Badacsony! Ki tud erről ma méltó-

— A váraljai-utcai szerb iskola botránya.

Országszerte nagy szenzációt keltett a hír, hogy a nagybecskereki egyik szerb hitfelekezeti iskolában éretlen tanulók meggyalázták ő felsége arcképét, a magyar himnusz és az ország címerét. Az esettel mi is részletesen foglalkoztunk már. A csendőrség nyomában a feljelentés után szigorú nyomozást indított a tettesek ellen. A nyomozás azonban eddig még semmit nem tudott kideríteni. A csendőrök eleinte azon a nyomon haladtak, hogy a botrányos cselekedetet a harmadik osztály növendékei követték el, minthogy azonban a vizsgálat ebben az irányban teljesen sikertelennek bizonyult, a csendőrök most más irányban folytatják az erélyes nyomozást s valószínű, hogy rövid idő múlva a tettesek, avagy felbujtók kézre fognak kerülni.

— A pancsovai esküdtbíróóság ülései. Az igazságügyminiszter a pancsovai kir. törvényszék esküdtbíróasága évi ülészakainak számát háromra szálította le és azok kezdő idejét akként állapította meg, hogy az ülészakok február hó első, június hó első és november hó első hétfőjén vagy ha ezek a napok a Gergely naptár szerinti ünnepre esnének, a következő köznapon kezdődjenek. Az új beosztás már folyó évi június hó 1-től kezdve életbe lépett.

— Jó lesz. A fiatal lelkész első prédikációját tartja s szent hévvel, tüzzel szónokol:

— Ha az asszonyok erkölcsstelenek lesznek, úgy járnak majd, mint ahogy a rossz Rebeka járt. Amikor meghalt, betették a földbe, a föld kihányta; el akarták égetni, a tűz nem fogott rajta; meg akarták etetni a kutyákkal, a kutyák nem ettek belőle! . . . De ha jók lesztek, — befogad titeket a föld, megéget a tűz és fölfalnak a kutyák! . . .

— Filharmónikusok háziestélye. A nagybecskereki filharmóniai egyesület ma este 9 órakor a Rózsa-szálloda külön termében háziestélyt tart, amelyre az összes tagok hivatalosak. Belépő-díj nincsen.

— A melenczei országos vásár. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter 1909. évi 52613. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a Torontálvármegye területéhez tartozó Melencze községben, a minden évben a görög keleti pünkösd első napjára, augusztus 27-ére és november 7-ére, illetve ha az illető határnapok nem vasárnapra esnek, úgy a megelőző vasárnapra engedélyezett országos kirakodó és állatvásárok ezentúl állandóan minden évben két napon át tartassanak olyképpen, hogy a fent elsorolt határnapokon kizárólagos kirakodó vásár és az ezen határnapok előtti szombaton pedig kizárólagos állatvásár tartassék.

Amateur-fényképezészeknek! Általános elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégnél (Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmenten küld a cég. (b)

képpen irni. És egyáltalán lehet-e róla irni, mikor még az elragadtatás kiáltását is belénk fojtja a fölének emelkedő gyönyörű hegyorom, vagy fönt a tetején az a meszeszerű kép, amely köröskörül szemünk elé tárul.

Megvallom, nem vagyok úgynevezett sovén érzésekkel eltelt ember. Bizony nem lelkesedem vakon kritikátlanul mindenért csak azért, mert magyar. De akárhogy is mértékelem mindazzal, amit az országon kívül gyönyörűséget láttam, kénytelen vagyok azt mondani, hogy vakok vagyunk, ha a Balatont nem látjuk úgy, ahogy kellene, hogy nem siet kiaknázni állam és társadalom azt a sok gyönyörűséget, amit a Balaton nyújt. Másutt nemcsak éneket zengenek, verset faragának, de törvényt csinálnának a Balatonról . . .

Alkonyati szellő mellett Keszthelyre fut be a hajó. Keszthelynek külön sorokat kell szentelni.

Itt egy percre fejedelmeknek érzik magukat a toll munkásai. Még jó néhány puskalövésnyire van a hajónk a kikötőtől, már durrognak a taracok, seregestől siklanak elénk a fölvirágozott csónakok, zeng, zug vízről, partról az éljen, amit alig győz visszhangoztatni a hajóról az újságíró-sereg.

A víz nyüzsgő a pompásan díszített rengeteg csónaktól, mint a Balaton tünderei mosolyognak föl ránk a vízről Keszthely szépséges leányai és asszonyai, a parton ezernyi ember tolong s mi szürke verebek szinte szégyenkezve vonulunk ki a hajóból s titokba keressük azt a nagyságot, a kinék ez a tündöklő fogadtatás és meleg szeretet szól. Önkéntelenül a papírt és a ceruzát keres-

Székrekedésben szenvedők 3 évökánál Ferenc József-keserűviz naponkénti használata által csakhamar rendszeres bélműködést érnek el. Még a legmakacsabb bántalmaknál is gyorsan, biztosan és enyhén hat. — A Ferenc József-keserűviz-források igazgatósága Budapesten. 1904/9

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Mallár Béla, rk. csendőrhadnagy és Ripka Gizella rk. — Blazsey Gyula, rk. pékmester és Turna Irén rk. — Deák Vidor, rk. segédjegyző és Mattanovich Aranka rk. — Ifj. Mahler János, rk. máv. fekező és Madari Katalin rk. — Puskás István, rk. gőzfürdői masször és Tóth Katalin rk. — Dr. Perisics Zoltán, rk. polgármester és özv. Lucsics Miklósné rk. — Gardinovicski Dániel, gk. földműves és Raczkov Hajnalka gk.

Születések: Kurunczi József, rk. földműves, leánya. — Schäfer István, rk. cipész, fia. — Stepko György, rk. napszámos, fia. — Nedity István, földműves, leánya. — Vajda Lajos, rk. gimn. tanár, fia. — Zufahl Mihály, rk. cseplő, leánya. — Laczkov Arzén, gk. földműves, fia. — Hallai Anna, rk. cseléd, leánya. — Jakoblyev István, gk. napszámos, leánya. — Ameszirkov Lázár, gk. napszámos, leánya. — Rankó Ignác, rk. máv. badogos, fia. — Nityetin Lyubomir, gk. földműves, fiu és leány (ikrek). — Schmelz Miklós, rk. kir. bir. végrehajtó, fia.

Halálozások: Souvert András, rk. 72 éves napszámos, ütőérelmeszesedés. — Mihalecz Mihályné, ág. ev. 53 éves, gyomorrák. — Robsz Jánosné, rk. 43 éves, új keplet a hasban. — Weisz Anna, rk. 6 éves, vörheny. — Stefanov Lyubomir, gk. 21 éves szabóság, tüdővész. — Rukov János, rk. 12 hónapos, torokgyík. — Grozdán Zsárkó, gk. 3 hónapos, görcsök. — Weinfeld Sárika, izr. 18 éves, tüdővész. — Halai Anna, rk. 1 napos, életgyenge. — Grasznek Berta, rk. 22 éves, szívbénulás. — Vorgity Gergely, gk. 71 éves földműves, aggkór. — Preschayák Péter, rk. 15 napos, életgyenge. — Halász Anna, rk. 3 éves, agyhártyalob. — Kozsuvara Natália, gk. 10 hónapos, görcsök.

T. olvasóink b. figyelmét felhívjuk az Előpatak gyógyfürdőnek mai számunkban közzétett hirdetésére. (502-44)

Színház, művészet.

Oedipus király Orange-ban.

Irta: **Ivánfi Jenő.**

Ott messze délen, a kék tengerek partja közelében, ahol világosak az éjszakák, ahol minden talpalatnyi föld tele van a hódító Julius Caesár lábnyomával és egy fényes görög művészeti kultúra emlékeivel, ahol a mezők a provancei költők szerelmi dalait visszhangozzák, ahol Petrarca fájdalommal versenyt sirt a Mystral rejtelmes zokogásával; ahol a pápát egykori palotájában ma a francia köztársaság katonái

sűk, hogy jaj, meg legyen minden részlete a fejedelmi fogadtatásnak.

Mikor azonban kinn a parton körülölelnék bennünket a keszthelyiek, vidáman kapjuk föl a fejünket s tele tündövel zengjük vissza a gyönyörű magyar köszöntést, a melylyel ennek a szép kis városnak lelkes magyar népe fogad bennünket.

Azután jön még egy varázslatos éjszaka Keszthely elragadó fürdőpartján. Velenczét megszegeyíthető ragyogás, ezernyi villamfény, tündöklő tűzivek, száz meg száz virágos lampiónos csónak, zengő énekszó a vizen. És mosolyog, tündöklök a fényben a Balaton, mi pedig keressük a tündéreket, a nimfákat, majd pedig becsukjuk a szemünket és hallgatjuk a mesét. Mert mese ez. De igazi mese. Csak mi magyarok nem akarjuk hallgatni a Balaton gyönyörű meséjét. De majd hallgatjuk még. Elégnek se fogjuk tartani.

Annaira nem tudunk majd betelni vele, mint ahogy mi is rövid perceknek tartottuk a háromnapos balatoni utat . . .

Ebbe az utba beleszővődik még a Keszthelyhez közeli remek fekvésű, pompásan rendezett Hévíz-fürdő csudatava, a melyből százával mosolyognak ránk a lótság piros, sárga és kék tündérvirágai, azután rohan a vonat vissza a kénytelen sietős néppel és vége a tündérországnak . . .

Most már csak az ének szól róla, de hadd szóljon és zengjen róla szerte az országban és töltsé be mindenkinek a szívét, a lelkét a Balatonnak az énekből szóló hullámsugása s minden csuda bája . . .

Somfai János.

tányáznak és a konklavé régi termében a gyönyörű freskókat halomra rakott puskák és szuronyok takarják: ezen a csodás földdarabon, amelyen a történeti végletek olyan megdöbbentő módon találkoznak, áll az orangei amfiteatrum.

Ez a színház, amelyet görög mintára Julius Caesar építtetett galliai hadjáratai idején, egyike a világ leggyönyörűbb építményeinek. Szédtő magasságba nyúló gradelleire, rengeteg falaira mondta elragadtatva a franciák nagy királya, XIV. Lajos: „C'est la plus belle muraille de mon royaume!”

Ez az antik színház beomlott íveivel, márványoszlopainak beszakadozott kapitelleivel úgy nyulik fel a ragyogó provancei égbe, mint valami kővé meredt sóhajtas az emberiség évezredes multjaiból.

Ebben az antik színházban játszva el minden évben a párisi Théâtre français az egész hivatalos Franciaország és huszonegyezer néző jelenlétében „Oedipus király”-t, Sophokles halhatatlan remekművét, az emberi teremtő erőnek örök, soha el nem muló diadalát. Jelen voltam egy ilyen előadáson. Minden művészi szennáció között, a melyet valaha átéltem, ezért tartozom legnagyobb hálával sorsomnak. Mikor a provancei nap leszálló bibora pirosra festette a szerencsétlen Oedipus hófehér ruháját, mikor a mystral keresztül sivitott az évezredeskövek tövében kinyillott borostyánbokrokon, mikor huszonegyezer ember egyszerre tapsolt azoknak a halhatatlan verseknek, a melyeket valamikor a marathoni és salamiszi győzők hallgattak: azt hittem, hogy a régi görög világban vagyok, a Krisztus előtti hatodik század valamelyik nagyszerű dionysisi ünnepén.

És irigyeltem a franciákat — és sajnáltam magunkat!

Irgyeitem azt a nagy irodalmi és művészeti kulturájú nemzetet, a melyik így megérti a nagy művészeti alkotásokat, nem törődve divattal, a köznapiság muló izgalmaival, a költészet ősi forrásai, ha meg, hogy lelki szomszúságát eloltsa.

Higgyék el, hogy ez a fundamentuma egy nagy nemzet tisztá erkölcsi életének és kulturája fejlődésének.

Ivánfi Nagybecskerekén. Említettük már, hogy Ivánfi Jenő, a budapesti Nemzeti Színház kitűnő művésze két estére terjedő vendégszereplésre Mariházi-Kövér Lajos kecskeméti színtársulatával Nagybecskerekre érkezik, hogy a világirodalom két nagy remekművében föllépjen. Ivánfi és a színtársulat tagjai tegnap este már meg is jöttek s ma este Shakespeare „Velencei kalmár”-ját, holnap pedig Sophokles híres tragédiáját, az „Oedipus király”-t adják korhű jelmezekben és festői díszletekkel. Az előadások este 8 órakor kezdődnek a városi színházban, rendes színházi helyárok mellett.

TÁVIRATOK A válság.

A király utazása.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai bécsi jelentések szerint még egyáltalán nem történt rendelkezés, hogy a király mikor utazik Ischlbe. Udvari körökben azt mondják, hogy a király csak július végén utazik el, sőt az sem lehetetlen, hogy a király ischli utja elmarad s a nyarat Schönbrunnban tölti. Az bizonyos, hogy a király okvetlenül azt akarja, hogy a válság a nyáron mielőbb megoldassák.

Egy másik bécsi jelentés viszont azt mondja, hogy a király e hó 17-én elutazik Ischlbe s ott marad a nagy hadgyakorlatig. Addig a magyar válságban szünet lesz s mikor a király a hadgyakorlatokról visszatér, akkor fogják folytatni a kibontakozásra irányuló tárgyalásokat.

A képviselőház hétfői ülése.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház tudvalevőleg július hó 5-én, hétfőn délelőtt ülést tart, Novoszel Mátyás horvát képviselő

mentelmi jogának megsértése dolgában. Az ülésen Mezőfi Vilmos ujjászervezett szocialista képviselő Kossuth Ferencnek az általános választói jogról mondott nyilatkozata miatt sürgős interpellációt nyújt be.

Zürzavar.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A válságban ma az eddigénél is nagyobb zürzavar uralkodik. A legkülönbözőbb, egymással teljesen ellenkező hírek szállodogálnak, úgy, hogy még kevesebbet tudni a jövőről, mint eddig. Politikai körökben három esetet tartanak lehetségesnek. Ugyanazt a három esetet, amely eddig is szerepelt s a melyen kívül igazán bajos még egy negyediket találni. Az egyik eshetőség, hogy a király a jelenlegi koalíciós kormányt bizza meg a kormányzással, a másik eshetőség, hogy a király mégis csak a függetlenségi pártot bizza meg a kormányzással, a harmadik az, hogy parlamenten kívül álló kormány következik. Ugyanakkor a függetlenségi párt a király döntésének elhalasztásából azt látják, hogy a király megint a függetlenségi párthoz fog fordulni s a jövő hétre Kossuth és Justh kihallgatását várják. Kossuth viszont nem hiszi, hogy a király kihallgatásra hívja őt, mert a lapok közlése szerint Lukács kedden ismét Bécsbe utazik a királyhoz kihallgatásra.

A híresztelések zürzavarát növeli a Neue Freie Presse mai estilapjának az a híradása, amely szerint Wekerle Sándor miniszterelnök ma meghívást kapott a királyhoz kihallgatásra s holnap fogadja őt a király. Ebből azután megint azt következtetik, hogy a király újból a jelenlegi kormányt bizza meg a kormányzással s őszig elhalasztja a döntést a válságban.

Lukács László Budapesten.

Budapest, július 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Lukács László ma reggel Bécsből visszaérkezett Budapestre. A Budapesti Tudósító című nyomatos ezzel kapcsolatban megcáfolja azt a hírt, hogy Lukács újra tárgyalna a függetlenségi párttal, valamint megcáfolja azt is, hogy Lukács hétfőn Bécsbe utaznék.

Kossuth és a választói jog.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti táv.) A függetlenségi pártnak tegnap este nagy zavart keltett Kossuthnak az egyik nyomatos utján közölt nyilatkozata, a melyben a leghatározottabban ellenzi az általános, titkos, egyenlő választói jogot. A zavart az okozza, hogy Kossuth nyilatkozatában tovább csak az általános választói jogról szól, ezt pedig a függetlenségi párt követeli. Hogy a dolgot megértésék, még este Kossuth Ferenchez fordultak, aki kijelentette, hogy ő az általános választói jogot nem ellenzi, hanem csak az általános, titkos, egyenlő választói jogot.

A függetlenségi párt egysége.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti táv.) Arra a hirre vonatkozólag, hogy a függetlenségi párt egysége igen ingatagon áll s a pártszakadás a legutóbbi értekezleten taktikai mesterkedés folytán maradt el, illetékes helyről a következőket jelentik ki:

Mindebből pedig csak annyi igaz, hogy a függetlenségi pártnak bizonyos félreértések merültek föl s ezeket nyílt pártértekezleten akarták eloszlatni, annak a tüntető megállapítása mellett, hogy a függetlenségi pártnak csak egy vezére van s csak egy vezére lehet: Kossuth Ferenc. Erre azonban, tekintve a pártértekezlet magatartását, egyáltalán nem volt szükség. A bizalom és ragaszkodás érzése annyira uralkodó volt az értekezlet egész hangulatában, hogy Kossuth Ferenc elállott a tervtől, mivel az nyilván fölöslegessé vált.

A trónörökös Romániában.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje pénteken utaznak el

Bécsből Sinajába, a román királyi pár meglátogatására. A trónörökös pár 10-én, szombaton délután 5 órakor érkezik Sinajába, ahol a pályaudvaron a román király, az udvari méltóságok, valamint a kormány tagjai fogadják őket.

A német válság.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlini jelentések szerint egész bizonyosra vehető, hogy Bülow kancellár utódjául a császár egy aktív tábornokot fog kinevezni ideiglenesen. A kinevezés még a jövő héten meg fog történni.

A krétai kérdés.

Budapest, július 3. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a krétai kérdésben egyre jobban bonyolódik a helyzet s a török vezető politikai körök határozottan kijelentik, hogy ha Görögország nem mond le Kréta birtokbavételének tervéről, a háboru elkerülhetetlen.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) 26'66 — —
Rozs (uj) 19'54 — —
Zab (uj) 15'48 — —
Tengeri (juliusra) 15'30 — —
Tengeri (uj) 14'04 — —

IVÁNFI JENŐ, budapesti művésznek körútja.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, 1909. évi július hó 3-án:

VELENCEI KALMÁR.

Irta: Shakespeare. — Színtre alkalmazta: Somló Sándor.

Személyek.

Velencei doge — — — — —	Nyul Lajos
Marokkói herceg) Porta kérői — — — — —	Török Sándor
Arragoni herceg) Kóndor Miklós	
António, velencei kalmár — — — — —	M. Margittay Gy.
Bassanió, barátja — — — — —	Mihó László
Gratianó) — — — — —	Ujj Kálmán
Solanó) barátjai — — — — —	Krasznay Elek
Solarinó) — — — — —	Balogh Béla
Lorenzo, Jessica kedvese — — — — —	Szapponos Dezső
Schylock, zsidó — — — — —	Ivánfi Jenő
Tubal zsidó, barátja — — — — —	Nyárai Lajos
Lancelot Gabbo, Schylock szolgája — — — — —	Vitéz Róbert
Óreg Gabbo, Lancelot apja — — — — —	Fenyéri Mór
Leonardó, Bassanió szolgája — — — — —	Forray Tibor
Baltházár, Portia szolgája — — — — —	Bartók Endre
Portia gazdag urinó — — — — —	Csáder Irén
Nerissa, palotahölgy — — — — —	Dinnyési Juliska
Jessica, Schylock leánya — — — — —	Lippichné Z. Ilma

Vasárnap, 1908. évi július hó 4-én:

OEDIPUS KIRÁLY.

Sophokles zenés tragédiája 2 részben. Fordította Csiky G.

Személyek.

Oedipus király — — — — —	Ivánfi Jenő
Kreon — — — — —	Margittay Gyula
Tiréziás — — — — —	Fenyéri Mór
Zeus főpapja — — — — —	Ujj Kálmán
Korinthy, követ — — — — —	Balogh Béla
Laios, öreg pástora — — — — —	Vitéz Róbert
1) Thébai agastyán — — — — —	Tábori Imre
2) — — — — —	Szapponos Dezső
Jocaste — — — — —	Csáder Irén
Hirmondó — — — — —	Krasznay Elek
1) fiatal thébai leány — — — — —	K. Papp Etelka
2) — — — — —	Lippichné Z. Ilma
Thébai asszony — — — — —	Bartók Edith

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

Budapest, július 1.

A belpolitikai helyzet tisztázódásának reménye bizonyos fokig éreztette hatását az értéktőzsde hangulatára az elmúlt hét folyamán, minek folytán az árfolyamok is némileg javultak. Mindazonáltal igen csekély üzlet fejlődött ki és az árfolyamváltozások szűk keretek közt mozogtak. A befektetési értékek piaca ezen a héten is el volt hanyagolva; némi kereslet tárgyát csak a magyar kincstári jegyek képezték, melyeknek árfolyama 100.70-ig emelkedett. Az internacionális értékek piacán a rimamurányi vasmű részvények állottak az érdeklődés előterében. Ezen vállalat az e héten tartott igazgatósági ülésén ugyanis 75.000 drb 200 korona névértékű elsőbbségi részvény kibocsátását határozta el, mely részvények egy a Wiener Bankverein vezetése alatt álló consortiumra lettek volna átruházandók.

Ezen, a régi részvényesek érdekét károsító mivelet széles körökben visszavontatást kellett, minek folytán a rimamurányi vasmű részvény egészen 555-ig, vagyis cca 20 koronával ment vissza. A közvélemény erélyes és összehangzó fellépése azonban arra indította a vállalat igazgatóját, hogy az új részvények kibocsátásától es az e célra egybehívott rendkívüli közgyűlés megtartásától eltekintsen s kül- és belföldi részvényesek egy jelentékeny képviselőtök megkeresésére baranyavár: Ullmann Adolf, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója és a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság elnöke járt közben a részvényesek érdekeinek megóvása végett és nagymértékben ezen önzetlen intervenciónak köszönhető, hogy a rimamurányi vasmű részvénytársaság régi részvényesei nagyobb károsodástól meg lettek óva. A részvények ezután nagy keresletnek örvendtek és árfolyamuk 575.50-ig emelkedett.

Megemlítjük, hogy a Salgótarjáni Köszénbánya részvénytársaság az új részvények kibocsátását keresztülvitte és az elővételi jog nélküli régi részvények 565 koronán, az új kibocsátású részvények pedig 535 koronán zárultak. Egyéb-ként a helyi értékek piaca teljesen el volt hanyagolva. Sorsjegyek közül érdeklődés mutatkozott a Pesti Hazai Első Takarékpénztár nyere-ménykötvényei iránt, melyeknek árfolyama 104-ig emelkedett.

A készáru jegyzése a tőzsdén.

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 k g.
Tiszavideki	75	30-95-32-15	79	32-40-33-40
"	76	31-95-32-35	80	32-70-33-40
"	77	32-15-33-30	81	32-80-33-50
"	78	32-15-33-30	82	32-80-33-50
Fejérmegyei	75	30-60-31-15	79	31-25-32-25
"	76	30-80-31-60	80	33-90-33-50
"	77	30-80-31-60	81	33-90-33-50
"	78	30-55-31-60	82	33-90-33-50
Pestvidéki	74	31-65-32-35	78	32-10-32-20
"	75	21-90-31-30	79	32-40-33-75
"	76	31-65-32-35	80	32-45-33-50
"	77	31-65-32-35	81	32-45-33-50
Bánási	74	31-40-31-65	78	32-55-33-50
"	75	31-05-31-60	79	32-35-33-80
"	76	31-40-31-65	80	33-40-32-70
"	77	31-05-31-60	81	33-85-33-60
Bácskai	74	32-60-32-05	78	31-65-33-60
"	75	31-60-32-15	79	32-80-32-80
"	76	31-60-32-15	80	31-45-32-20
"	77	31-60-32-15	81	31-45-32-20
Rozs I. rendű új				19-95-20-25
» közepminőségű új				19-65-19-65
Árpa takarmány I. rendű				17-50-18-40
» II. rendű				16-90-16-80
Köles				
Zab I. rendű				19-10-19-90
» II. rendű				19-55-19-85
Tengeri belföldi új				15-85-16-05
Korpa				12-80-13-10

Értéktőzsde.

Déli tőzsde.		Utőtőzsde zárata.	
Osztrák hitel	637-50	Osztrák hitelrészv.	637-50
Magyar hitelrészv.	752-50	Magyar hitelrészv.	752-50
Magyar koronajár.	—	Koronajárjárdék	93-—
Leszámitolóbank	—	Leszámitolóbank	477-—
Jelzálogbank	449-—	Jelzálogbank	440-—
Rimamurányi vmű	573-—	Rimamurányi vmű	574-—
Államvasut	721-75	Államvasut	723-50
Városi villamos	—	Városi vasut	297-—
Közuti vasut	567-—	Közuti vasut	567-50

Husarak a vidéki piacokon.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gabonárjegyző irodája tudósítónak jelentése szerint a vágott hus ára kl.-ként, fillérekben:

	Marhahus		Borjúhus		Sertész.		Birkah.
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	
Arad	132	120	160	140	160	140	140
Baja	112	104	124	116	108	100	72
Balassagyarmat	100	90	144	136	144	—	0
Débrecezen	128	120	160	120	128	152	104
Eszék	136	108	140	176	152	136	—
Győr	152	136	160	144	160	144	—
Kaposvár	144	138	155	140	146	140	80
Kassa	140	120	140	130	150	140	—
L. va	112	104	140	120	144	130	—
Losonc	120	112	144	128	144	136	—
Miskolc	112	—	120	120	152	144	—
Nagybecskerek	120	112	160	140	160	145	100
Nagykanizsa	144	128	150	134	144	130	80
Nagyszéchenyi	112	104	120	—	144	—	150
Nagyvárad	112	96	160	120	160	144	80
Nyiregyháza	130	116	120	110	134	130	94
Nyitra	120	112	140	128	144	136	90
Páncsova	112	104	160	140	136	128	88
Pápa	—	—	—	—	—	—	—
Sátoraljaújhegy	112	104	128	120	144	104	—
Sopron	152	140	250	180	200	160	—
Szatmár	120	112	152	144	136	128	—
Szombathely	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	116	108	128	96	140	—	100
Temesvár	128	—	1-0	—	140	—	—
Ujrad	104	96	136	120	136	120	112
Versecz	120	104	160	—	126	—	90
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—	—	—
Zenta	104	96	120	110	120	100	80

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Pepp

Magyarországon 1850 óta közkeveltségű, mint legerőteljesebb, legágosabb és leghatékonyabb fogszer.

Anatherin

száj- és fogvíze 2.80, 2.—, 1.—
Fog-crème 60 f. Valódi csakis, ha céggel van ellátva.

Nyilttér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Csikós
Rockás
Shantung
Armüre

Selyem

és Henenberg,
selyem 1 K 35 f.
től feljebb, bér-
mentve és vám-
mentesen. Minta
postafordultával.

Seidentabrik. Henenberg in Zürich.
48/5-74

Vérköpésben, szivbjában és asthmában szenvedő embereknek az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül

LUHI ERZSÉBET gyógyvíz

ajánlatos fogyasztásra, mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben legjobb víz, hanem a legkínzóbb borvíz és enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.

Megrendelhető a forrásbérletégnél SZOLYVÁN. (Beregme gyében) és Budapesten, V. Zoltán-utca 11.

Telefon: 42-55. Telefon: 42-55.

(531-44)

Serravallo
jéle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus kivités Bécs 1906. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.
Erősítő szer: gyöngékedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.
Több mint 6000 orvos elismerés.
I. SERRAVALLO, cs. és kir. udv. szállító Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.15

2370/1909. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírójától.

Pályázati hirdetmény.

A klekki körorvosi állás, mely Lázárföld, Jankahid, Magyarszentmihály és Klekk község székhelylyel álló körzetből áll, lemondás folytán megüresedett, mely állásra pályázatot hirdetek.

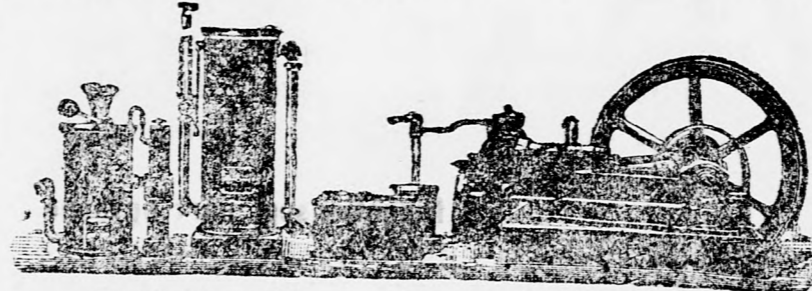
A körorvos javadalmazása a következő: Kézpénzben 2000 kor., kézi gyógyszer-tár tartási jog, Klekk községben szabad lakás, mely áll 4 szoba, konyha éléskamra, pince, istálló, faszín és 800 □-öl kertből.

Oszers és Bauer

190b-26.20

kizárólagos motorgyár

Wien, XX. Dresdnerstrasse 81-83a. Magyarországi fióktelep: Budapest, VI., Podmaniczky-u. 18

BENZIN LOKOMOBILOS

cséplőszerelvények a legerősebb kivitelben.

Benzinmotorok. Szívógázmotorok.

A jelenkor legelősebb üzemereje 2-3 fillér üzem-költség óra-őerőnkint. Több száz telep üzemben. Elsőrendű szolid gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek. — Kötségyvetés és árjegyzék ingyen.

Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

Bagi Barnabás, Jászládány, 10 HP. cséplőszerelvény
Szaliszno János, Czegléd, 12 " " " " " "
V. Miklós János, Uj-Kecske, 10 " " " " " "

S. Tóth Márton, Kunszentmárton, 12 HP. cséplőszerelvény
Magocsi János, Monori tanyák, 6 " " " " " "
Vancsik István, Keczel, Pest m., 4 " " " " " "

BUZIÁSI PHÖNIX VIZ

Orvosilag ajánlva. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Kapható a főlerakatkben:
Fendler József cégnél Nagybecskerek
Ferencz József-tér.

Árak: 1/2 lit. „Phönix”-viz 32 fillér, 1/1 lit. „Phönix”-viz 44 fillér, palackonkint. (528-126)

UJ BOR

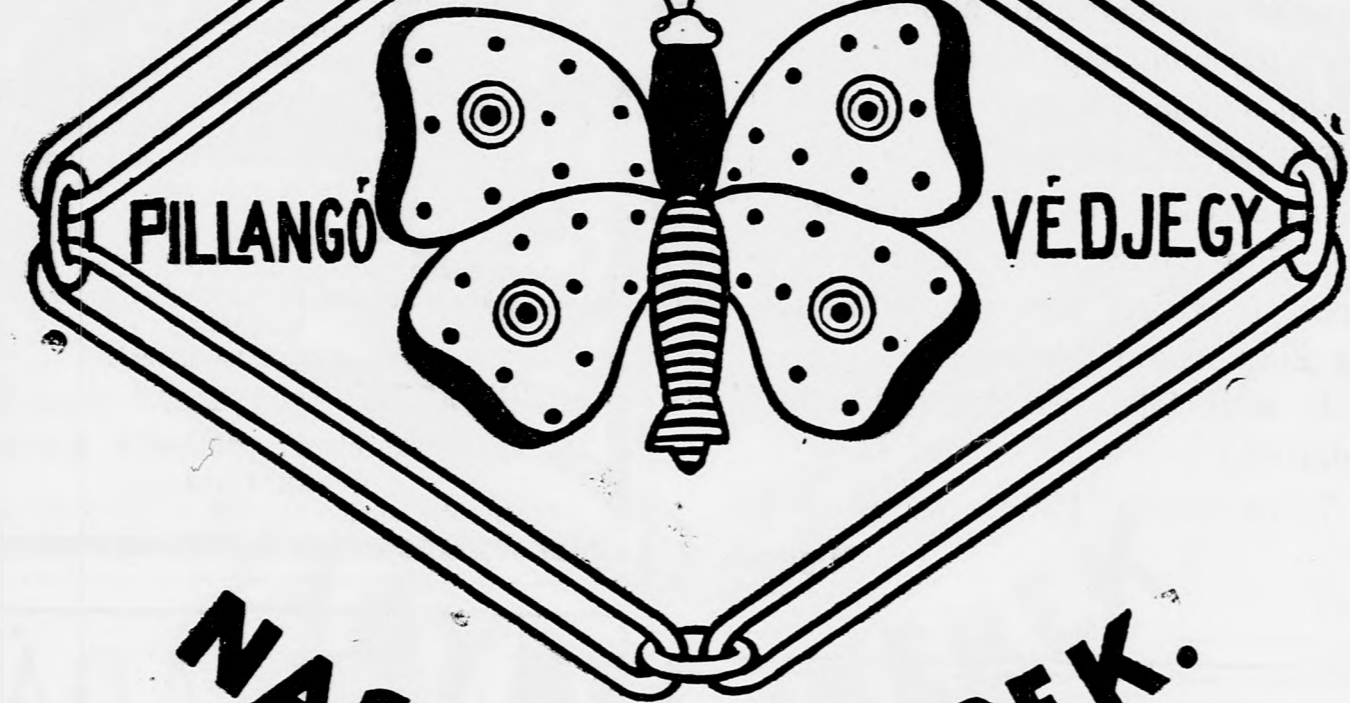
literje 26 krajcár.

dr. Brájjer Lajos
szőlőjéből.

Kapható:
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

511-x67

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKEREKI
EGYEDÜLI ELARUSÍTÓ-HELY

WEINBERGER K.
KÜLÖNLEGESSÉGI CIPŐKERESKEDÉS

628-6.1

Szép irással
biró leányok
alkalmazást nyernek egy helybeli
nagyobb iparvállalatnál.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

619-x.4

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK A
„TORONTÁL”
KIADÓHIVATALÁBAN.

A francia kozmetika
diadala.

Tökéletes kebel érhető el az
ELIXIR LAVALIER által. Külső-
leg biztosan ható szer Lavalier-
től, Páris. Ára üvegenként 8 K.
Kapható gyógytárakban, drog-
riákban, illatszerkereskedések-
ben, vagy utánvét mellett

Lavalier-Dépot, Wien,
I., Karlsplatz 3.

587-26.3

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes: 1909. május hé 1-től.

Oda						Szeged—Karlova—Nagybecskerek.						Vissza					
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Motorköcsi menetek		146.	Motorköcsi menetek		V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.			
4702	4704	4706	4714	4708	4710		4716	4707	4709	4715	4713	4705	4703	4701	4711		
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III. osztály			II-III. osztály		I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.			
645	1010	940	—	225	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	115	—	630	—	715			
049	1230	1123	—	422	—	500	ind.	Kecskemét (136)	—	1121	—	45	821	406			
049	1230	1146	—	451	—	555	ind.	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	1054	—	420	717	323			
122	—	1115	—	559	—	620	ind.	Szeged-Rökus (145)	—	266	627	1020	—	345			
155	100	—	322	510	940	620	ind.	Szeged (136 145)	914	1247	606	745	—	235			
158	105	—	337	515	945	625	ind.	Uj-Szeged	910	1242	601	740	—	231			
205	115	—	344	523	1000	633	érk.	Szöreg (136)	900	1214	552	731	—	223			
206	124	—	347	524	1006	634	ind.	Szöreg	859	1233	543	718	—	221			
213	130	—	357	532	1012	641	↑	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	852	1225	541	711	—	213			
218	139	—	403	537	1019	646	↑	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	845	1220	536	703	—	208			
227	152	—	412	545	1028	653	↑	*Gyála	838	1214	529	657	—	201			
234	202	—	425	552	1044	700	↑	Szerb-Keresztur	831	1208	523	650	—	153			
243	220	—	436	602	1057	710	↑	*Kupuszina (r. h.)	820	1158	512	636	—	142			
228	234	—	501	619	1105	727	↑	Törökkanizsa	811	1150	503	628	—	134			
312	243	—	518	634	—	741	↑	Szanád	749	1129	441	606	—	112			
321	—	—	529	—	—	750	↑	Csóka	739	1120	432	555	—	101			
322	243	—	544	644	—	751	↑	Csóka	738	—	428	547	—	100			
335	256	—	600	357	—	808	↑	Tisza-Szt.-Miklós	726	—	419	535	—	1247			
349	310	—	624	711	—	824	↑	Pádé	711	—	404	521	—	1232			
418	324	—	640	725	—	839	↑	*Esztermajor	654	—	349	459	—	1216			
415	336	—	700	737	—	851	↑	Bocsár	641	—	337	447	—	1205			
425	346	—	711	747	—	901	↑	Karlova	630	—	324	435	—	1153			
V.v. 4712	—	—	1021	850	—	554	↑	Nagykikinda (147)	350	—	290	350	—	1110			
610	409	—	718	657	—	—	↑	Nagykikinda (147)	—	—	409	—	841	109			
444	401	801	—	755	—	—	↑	Karlova (147)	—	—	303	—	754	1138			
455	411	811	—	804	—	—	↑	Beodra	—	—	300	—	745	1129			
505	421	821	—	812	—	—	↑	*Vinceér	—	—	251	—	735	1119			
550	442	842	—	843	—	—	↑	Török-Becse-Aracs	—	—	230	—	715	1059			
610	500	900	—	901	—	—	↑	Kumán	—	—	203	—	657	1041			
630	519	919	—	916	—	—	↑	Melencze	—	—	149	—	643	1027			
701	535	935	—	932	—	—	↑	Elemér	—	—	131	—	622	1006			
718	550	950	—	947	—	—	↑	Nagybecskerek	—	—	115	—	607	950			
1209	1041	—	—	—	—	—	↑	Pancsova	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	↑	Szécsány (148)	—	—	—	—	—	810			

Oda					Nagykikinda—Karlova.					Vissza				
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	147.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	
4812	4802	4804	4806	4808		4801	4803	4805	4807	4811	4811	4811	4811	4811
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	
645	1010	—	940	926	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	818	—	115710	—	680	—	715
753	—	445	985	122	ind.	Temevár-Józsefváros (136)	—	—	—	285	—	—	—	—
351	700	1100	225	719	ind.	Nagykikinda (136)	—	554	—	841	104	—	426	1031
414	722	1120	245	739	ind.	*Válom	—	528	—	821	1233	—	403	1003
430	737	1134	259	753	érk.	Karlova (146)	—	510	—	808	1220	—	351	953

540-x.5

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvételbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyt és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. „A Moll” feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

5-75.27

Főszétküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek
A raktdárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

3770/1909. sz. A törökkanizsai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökkanizsai járáshoz tartozó Csóka községben elhalálozás folytán megüresedett jegyzői állásra ezenel pályázatot hirdetek.

Ez állással 1600 kor. fizetés, szabad lakás, 200 korona uti- és 800 kor. irodai átalány és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított munkadíjak élvezete van egybekötve.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevéllel és eddigi alkalmaztatásukaf igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi július 21-ig nálam adják be.

Az állás folyó évi augusztus hó 1-én elfoglalandó.

Törökkanizsa, 1909. június hó 28.

Micskey,

tb. főszolgabíró.

624-2.1

A világ legtökéletesebb szépitő szere Ibolya-Creme.

402-20.20

a Hajós-féle aradi

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bibireset, bőrvörösséget és bármely arc-tisztatlanságot.

Az elegáns hölgyközönségnek kedvence szépitőszere. A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitőszerek közül az első díjat nyerte el. (Diszkolevél a nagy aranyérmekkel.)

Ára egy tégelynek 1 K. Dupla nagyságu tégely 2 K. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevásárlásoknál csakis Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerteráiban ARAD.

Nagybeccskerek: Melkuhn Dezső ur

droguerijában.

továbbá minden nagyobb gyógyszerteráiban.

MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET NAGYBECSKEREKEN.

A 6 év óta fennálló és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által nyilvánossági joggal felruházott Messinger-féle leánynevelőintézet a legmesszebb menő igényeket is kielégítő ujonnan épített intézeti épületében a jövő tanév kezdetével

női háztartási és gazdasági tanfolyamot

nyit, melynek célja a nőt élethivatásának megfelelő gyakorlati kiképzésben részesíteni és emellett a női munkák rendszeres tanításával a nők keresetképeségét fokozni.

A leánynevelőintézet tagozatai:

1. 4 osztályu elemi iskola.
2. 4 osztályu polgári leányiskola.
3. 1 évfolyamu kereskedelmi irányu továbbképző tanfolyam.
4. 2 évfolyamu háztartási tanfolyam, amely áll: a) főző iskolából, b) fehérvarró osztályból, c) felsőruhavarró osztályból, d) divatáru cikkek készítésére rendezett rendkívüli tanfolyamokból.

553-x.5

GONDOS NEVELÉS.

MODERN INTERNÁTUS.

Bővebbet az értesítők, melyeket kívánságra szivesen küld

A MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET IGAZGATÓSÁGA.

Torontálvármegyében, Nagybeccskerekhez közel eső községbe

egy III. osztályu posta és
:: távbeszélő hivatal ::
önálló vezetésére képes

kiadó nő kerestetik.

Javadalmazása havi 70 kor.
:: készpénzfizetés, ::
lakás, fűtés és világítás.

Az állás július 15-én elfoglalható.
Cim megtudható a kiadóhivatalban.

626-3.2

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziismer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvény, oszúnál és meghülés-eknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásokor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és ugyazólván minden gyógyszerteráiban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerterára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

2-29.27

KÉT HOLDAS TELEK

mely kiválóan alkalmas disznó-hizlaldának, két szoba, konyha, éléskamrából álló házzal és

magtárral együtt eladó.

A telek közel fekszik a vasuti állomáshoz. — Bővebb felvilágosítást készséggel ad a tulajdonos

Jankó Milán Elemér.

627-3.2

1909. évi május hó 1-étől már állandóan kapható!
Magyar forrás. Hugyhajtó és hugasavoldó Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta izü, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmu ásványviz.

Gyógyító és üditő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, huygkó- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, VI., Ferenc Jósef-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüssellen, Páris, London, Newyork, Ostendben.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten III-93.

Főraktár Nagybeccskerek: Ro'sa Béla fűszerkereskedésében és azonkívül mindenütt kapható.

327-100.38